

آمونتون گیوم

آمونتون گیوم در سی و یکم ماه اوت ۱۶۶۳م. در پاریس چشم به جهان گشود. پدر آمونتون وکیل دعاوی و از مردم نرماندی بود، که در پاریس اقامت داشت. آمونتون در نوجوانی قوه شنوایی خود را از دست داد. ولی به جای آن دلسرد و مایوس شود. این پیشامد را موهبتی شمرد و توانست تمام تلاش و مجاهدت خود را مصروف کارهایی کند. در آن هنگام توجهش به مکانیک جلب شد. پس از کوششهای بیهوده در طراحی یک ماشین با حرکت دایمی، تصمیم گرفت با وجود مخالفت خانواده اش، به تحصیل فیزیک و ریاضیات بپردازد. پس از فراگرفتن رسم و نقشه برداری و معماری به کارهای عمومی مختلف اشتغال ورزید و از این راه تجربیات علمی در مکانیک کاربردی کسب کرد.

آمونتون در درجه اول به اصلاح دستگاههای علمی، مخصوصاً فشارسنج و دماسنج، علاقه مند بود. وی در سال ۱۶۸۷م. رطوبت سنج جدیدی برای تعیین مقدار رطوبت هوا اختراع کرد. همچنین فشارسنجهایی ساخت که در آنها از جیوه استفاده نمی شد. لاجرم می توانست در دریا هم مورد استفاده قرار گیرد بدون آنکه تلاطم، امواج، طبق معمول، موجب نوسانات سطح جیوه گردد و اصل دقت در اندازه گیری را ضایع کند. آمونتون دماسنج اختراعی گاليله را اختیار کرده و به رفع نقایص و تکمیل آن پرداخت. دماسنج گاليله، گازی بود و تغییرات دما موجب انبساط یا انقباض گاز و لاجرم تغییر حجم آن می شد. آمونتون دماسنج گازی مشابهی ساخت، منتها در آن به جای آب از جیوه استفاده کرد. بعلاوه در این دماسنج اندازه گیری دما به وسیله تغییر فشار هوا به عمل می آمد نه از راه تغییر حجم آن، دماسنج آمونتون تا حدی دقیقتر از دماسنج گاليله بود. علاقه آمونتون به ساختن دماسنج موجب شد که به تاثیر تغییر دما در حجم گازها توجه خاصی داشته باشد. وی یافته های خود را در باب گازها در سال ۱۶۹۹م. به چاپ رسانید. زمانی در بین ۱۶۸۸ و ۱۶۹۵م. آمونتون تلگراف نوری خود را در حضور خانواده سلطنتی مورد آزمایش قرار داد. در ۱۶۵۹م. آمونتون در صدد برآمد که ساعت آبی با جیوه ای قدیمی را

به عنوان وسیله تعیین وقت در کشتیها احیا کند تا برای حل مسأله تعیین طول جغرافیایی در دریا به کار گرفته شود.

آمونتون ضمن طراحی یک موتور حرارتی، نخستین بررسی شناخته شده را در افت حاصل از اصطکاک در ماشینها به عمل آورد. سپس قوانین تناسب بین اصطکاک و فشار متقابل اجسام را که با یکدیگر در تماسند تدوین کرد.

آمونتون گیوم در یازدهم اکتبر ۱۷۰۵م. در پاریس چشم از جهان فرو بست.^(۱)

۱- منصور برجیان، نواغ و مشاهیر معلول جهان، صفحات ۱۷۱-۱۷۲.